

Συνέντευξη

της ΕΛΕΝΑΣ ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Παρομοιάζει τον εαυτό του με... ζέβρα. «Τόσο η αφρικανική όσο και η ευρωπαϊκή κουλτούρα είναι καλά σχεδιασμένες πάνω μου», λέει. Ο Χασάν Κάσι Κουγιατέ, γιος του γνωστού μας από τη συνεργασία του με τον Πίτερ Μπρουκ, αλλά και από το σινεμά κορυφαίου ηθοποιού Σοτίγκι Κουγιατέ, είναι κι αυτός γτίστ. Δηλαδή βάρδος-αφηγητής. Η ιδιότητα αυτή μεταφέρεται κληρονομικά στη χώρα του, την Μπουργκίνα Φάσο. Και μ' αυτήν μάς επισκέπτεται σε λίγες μέρες. Είναι ένας από τους καλεσμένους του 2ου Διεθνούς Φεστιβάλ Αφήγησης και Τεχνών του Λόγου της Κοζάνης (9 έως 18 Απριλίου). Στο φεστιβάλ, που φέτος έχει τίτλο «Ηρώες και ηρωίδες», θα αφηγηθεί ένα ηρωικό έπος, οι ρίζες του οποίου μπορεί να χάνονται μέσα στους αιώνες, συνεχίζει όμως να ψάλλεται από τους ραψωδούς της δυτικής Αφρικής.

Ο Χασάν Κάσι Κουγιατέ, αφού μαθήτευσε πρώτα σύμφωνα με την παράδοση της πατρίδας του, ασχολήθηκε με το ευρωπαϊκό θέατρο. Έχει σκηνοθετήσει και παίζει σε πολλές χώρες της Ευρώπης και της Αφρικής. Έχει διδάξει ακόμη και στην Ασία και τη Λατινική Αμερική. Οι ιδιότητές του δεν σταματούν εδώ. Πέρα από ιστορικής, ηθοποιός και σκηνοθέτης, είναι επίσης χορευτής και μουσικός. Ενώ, από το 1998, έχει ιδρύσει στο Παρίσι μαζί με φίλους του τον θίασο «Cie Deux Temps Trois Mouvement», με στόχο τη συνάντηση και ανταλλαγή α-

«Οι λέξεις από την καρδιά αγγίζουν την καρδιά»

Ο Χασάν Κάσι Κουγιατέ διάλεξε να αφηγηθεί το γεμάτο κατορθώματα και προδοσία έπος από την οπτική γωνία των γυναικών

πόψων ανάμεσα σε καλλιτέχνες από διαφορετικές χώρες, αλλά και τη δημιουργία συμπαραγωγών.

Στην Κοζάνη, στις 18 Απριλίου, θα μας αφηγηθεί το γεμάτο ηρωικά κατορθώματα, προδοσίες, τραγικές και ποιητικές στιγμές έπος της Αυτοκρατορίας Μπαμπαρά, «Οι γυναίκες στον πόλεμο». Με μια καινοτομία. Το αφηγείται από την οπτική γωνία των γυναικών. «Η αντιμετώπισή του από την οπτική των γυναικών ήταν για μένα μια πο-

λιτική επιλογή, πολύ σημαντική για τις μέρες μας. Μπορεί να ενοχλεί, πολύ περισσότερο όταν γίνεται από έναν γτίστ όπως εγώ, αλλά έχει το πλεονέκτημα ότι θέτει δημοσίως κάποια ερωτήματα», μας εξηγεί.

«Η αφήγηση αυτή περιλαμβάνει ποικιλόχρωμα επεισόδια γεμάτα δράση, με ήρωες καλά περιγραμμένους, με ένδοξες ή συγκινητικές στιγμές, με τραγικές ή ποιητικές καταστάσεις. Το έπος προέρχεται από την Αυτο-

κρατορία των Μπαμπαρά του Σέγκου, μια από τις πιο πρόσφατες αυτοκρατορίες, που έχει σημαδέψει τον 18ο και τον 19ο αιώνα στη δυτική Αφρική. Οι ίδιοι οι Μπαμπαρά λένε ότι το Σέγκου είναι χτισμένο πάνω στο "djanfa", δηλαδή την προδοσία. Οι γυναίκες χρησιμοποιούνται συχνά ως μηχανές της εξουσίας», μας εξηγεί. «Όταν ένας βασιλιάς, ένας εχθρός, μια πόλη αρνείται να φοβηθεί, να υποκύψει, εκμεταλλεύονται την αποτε-

ματικότητα της γυναίκας, χωρίς να δίνεται ιδιαίτερη σημασία στη θέση της -αιχμάλωτη, εταίρα ή ευγενής- αλλά στην ομορφιά της, που χρησιμοποιείται ως δόλωμα για τον εχθρό».

Το χάρισμα της αφήγησης θεωρείται κληρονομικό στη χώρα του. Ο ίδιος, όμως, πιστεύει πως όλοι μπορούν να μάθουν να αφηγούνται. «Ένας καλός αφηγητής πρέπει να γνωρίζει πρώτα απ' όλα να ακούει με την καρδιά του, να ακούει με τα μάτια του και να ακούει με τα αφτιά του για να ολοκληρωθεί. Λέγεται ότι οι λέξεις από το στόμα αγγίζουν μόνο τα αφτιά, ενώ οι λέξεις από την καρδιά αγγίζουν την καρδιά!», εξηγεί.

Ως τελευταίος κρίκος μιας βαριάς παράδοσης, νιώθει την ευθύνη που του αναλογεί, χωρίς να όμως να ανησυχεί για το μέλλον των γτίστ. «Είμαι σίγουρος ότι η παράδοση θα συνεχιστεί», λέει. «Πάντα θα έχουμε ανάγκη τις παραδόσεις μας ως βάση στη ζωή μας. Δεν θα πρέπει να μας πιάνει νοσταλγία εάν αυτές υποστούν κάποιες καλές αλλαγές και εξελιχθούν».

Γι' αυτό βλέπει με καλό μάτι την τεχνολογία. «Τα νέα εργαλεία της επικοινωνίας δεν είναι κακά, εάν χρησιμοποιούνται σωστά. Δεν είναι

Ο Χασάν Κάσι Κουγιατέ είναι άξιος γιος του περίφημου ηθοποιού-συνεργάτη του Πίτερ Μπρουκ, Σοτίγκι Κουγιατέ. Αυτός, όμως, μας έρχεται ως Βάρδος-αφηγητής. Συμμετέχει στο Φεστιβάλ Κοζάνης με το αφρικανικό έπος «Οι γυναίκες στον πόλεμο»

εχθρικά προς την αφήγηση, γιατί τελικά τίποτα δεν μπορεί να αντικαταστήσει το "από το στόμα στα αυτιά". Ισα ίσα, όσο περισσότερο αναπτύσσονται τα νέα μέσα τόσο περισσότερο η ανθρωπότητα έχει ανάγκη την άμεση επαφή».

Η παρουσία του στο Φεστιβάλ της Κοζάνης, που κάνει τα πρώτα του βήματα, είναι πολύτιμη για έναν ακόμη λόγο. Το αντίστοιχο Φεστιβάλ Αφήγησης, Yeleen, που έχει ιδρύσει και διευθύνει ο ίδιος στην πατρίδα του, την Μπουργκίνα Φάσο, φέτος θα πραγματοποιηθεί για 14η χρονιά. Διοργανώνεται κάθε χρόνο την τελευταία εβδομάδα του Δεκεμβρίου και είναι πλούσιο τόσο σε καθιερωμένους αφηγητές όσο και σε νέα ταλέντα και αρωματισμένο και από τις τέσσερις γωνίες του πλανήτη.

Ντότιοι, καλλιτέχνες και θεατές συμμετέχουν στη γιορτή, βλέποντας την αφήγηση ως «σύνδεσμο παραδοσιακών και σύγχρονων πρακτικών του ζωντανού θεάματος, σύνδεσμο μεταξύ των πολιτισμών, μεταξύ των γενεών», και ως χώρο εκπαίδευσης».

■ Πληροφορίες για το Φεστιβάλ: www.kozani-festival.gr, www.storytelling.gr και 24610-24062 ✕

Η Αγνή Στρομπουλή διηγείται ιστορίες από τις ελληνικές παραδόσεις.

το περγαλιό

Περγαλιό είναι ο ίσκιος του σπιτιού κι όποιο σπίτι το έχει, είναι καλορίζικο.

το πετροκάραβο

Το πετροκάραβο, έναν καιρό, ήταν μία από τις μεγαλύτερες μπρατσόρες του κόσμου. Καπετάνιο είχε μια νεράιδα που θαύτηκε να παραβχει το φεγγάρι...

Τιμή: 11 Ευρώ

Σ Ε Ο Λ Α Τ Α Β Ι Β Λ Ι Ο Π Ω Λ Ε Ι Α

Μαραθωνομάχων 9 - 10441 Αθήνα - Τηλ. 210-5156250 - Φαξ 210-5156251
E-mail: info@armoniaeditions.gr - www.armoniaeditions.gr